

Maajip arfineq aappaat 2024

UPA2024/101

Inatsisartunut isummerfigisassatut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut malittarisassanik pilersitseqqullugit, inuussutissarsiutinut ilinniarfinni ingerlariaqqiffinnilu ilinniartunut periarfissaalissasoq misilitseqqinnissaq karakteerit qaffassarnissaat siunertaralugu.
(Siunnersuuteqartoq: Nivi Olsen, Demokraatit)

Siullermik Demokraatineersup Nivi Olsenip inuussutissarsiutinut ilinniarfinni soraarummeernermi angusisimagaluarluni angusarlussimagaanni soraarummeeqqissinnaanermik Naalakkersuisut malittarisassanik pilersitsinissaannik siunnersuutaanut Siumumiit qujavugut.

Siumuminngaanniit Nunatsinni ilinniartitaaneq assorujussuaq inerisaaffigerusupparput. Ukiuni arlaqalersuni ilisimatuussutsikkut aallaaveqanngitsunik, tunngavimmigut amigarpasissinnaasartunik tigusilaaginnarfiusartunillu aalajangiisarsimanerup kingunerisai maannamut misigileqqagivut isumaqarpugut. Ajortuinnaangillat, kisianni meeqqat atuarfiat ingerlariaqqiffiillu pitsaassusaat ullumikkut suli appaseqaat, naak ilinniagallit amerlanerulerlauartut suli suliassaqaqisugut Siumumiit isumaqarpugut.

Ilinniarfekarfinnik aallussineq pimoorussinerlu immini ajunngilaq. Ilinniarfekarfinnillu suliaqarniarnermi eqqummaariffigisassat annertoorujussuupput. Oqilisaaniaannarluni oqilisaaniarneq imaluunniit ajornasaartitsiniaannarluni ajornasaartitsineq eqqarsaatiglluakkameersuusariaqarput, ilisimatussutsikkullu tunngaveqartussaallutik, taamaanngippammi ilinniartitaaneq pitsaaneq qanillatoruminaassaqimmat.

Ilinniarnertuunngorniarfinnut ilinnialersinnaanerup ajornannginnerulernikuunera ilaatigut meeqqat atuarfiinut ersiuteqartarput, ilaatigummi siumugassaasarmata ilinniartitsisut ingerlariaqqiffiup oqimaatsortai kivissammagit meeqqat atuarfiinit iliuuseqarpiartannginneq. Aammalu kikkut tamangajarluinnarmik ilinniarnertuunngorniarsinnaanerat apeqqusernarsinikuulluni. Ilami meeqqat siunissagissaassappata meeqqat atuarfiata kivitassarisaan annertunerujussuugaluarpoq. Ingerlariaqqiffiit ilinniartitsisunit naatsorsuuteqaannartarlersimanerat ukkatarinerusariaqarparput, soormita taamak ilersimasoq? Uagut Siumumiit isumaqarpugut tamanna meeqqat atuarfiini ilinniartitsisunit sakkussaaleqinermit, iliuusissaaleqinermit saaffissaaleqilertarnermiillu aallaaveqartoq, immaqalu aamma Ilinniarfissuaq suli immikkut qiviärnerusariaqarpput. Kisiannili ilinniartitaaneq tamaat ataqtigiissutut nakkuttariaqartoq. Nunattaana suna pisariaqartikkaa? Imatuunngitsoq inuit ataasiakkaannguit suunuku pisariaqartikkaat?

Inuussutissarsiutigalugu ilinniarfeqarfinni ilinnialersimagaanni ilinniartumut piumasaqaateqarpoq, ilinniarfiit allaammi meeqqat atuarfii aamma soraarummeernermi piumasaqaateqarput. Soraarummeerneq immikkut qulequttatut isigissagaanni imaannaanngilaq. Kikkummi arlaqaqisut immikkut isumaqarrapput. Soraarummeernerullu oqaluttuassartaa qiviaraanni avungarujussuaq pissuugut, tassanngaanniillu inerisarneqarsimanera aamma oqaluttuassartaqarluni. Soraarummeernerup siunertarisaali allanngunngilaq, tassa ilinniartup soraarummeernermini takutissavaa ilikkakkamigut sumut killissimanerluni. Tassanilu ilinniartitsisoq pingaaruteqarluinnarpooq, pikkorinna, tiguaasinnaanera, disciplineqartitsisinnaanera, sinaakkusiillaqqinna, silassorinna, ilinniartunik unammillersinnaanera il.il. Ilinniarfinnimi inuttut piginnaasat assigiinngitsorpassuit ilinniartitsisup tunniuttarpai, ilinniarfeqarfiullu.

Soraarummeernermi angusarissaarniaraanni ilinniartoq sukataartariaqarpoq, sualuppoq siunissani ilinniaqqinnissamik ingerlariaqqiffigisassamik takorloorsimaguniuk.

Ilinniarnermi suna pingaarnersaava? Ilinniarfeqarfinni sumiluunniit sammisamut ineriertornissaq pingaernerpaasarloq aammalu misilitsiffiusuni sakkussaqarlualersimanissaq.

Siumumiilli isumaqarpugut soraarummeernermi kalaallinut atugassarititaasut immikkut ukkanneqartariaqaleqqasut, siunnersuuteqarluarpugummi itigartitaasoq, tassa oqaatsitsinnik soraarummeersinnaanissaq kikkunnut tamanut ammaanneqassasoq. Ilisimatusarfik nutserisumik atorfinitssinikooreerpoq, sooq taava sinnerinut atutissanngila?

Naalakkersuisut tunngavilersuutiminni ersersippaat soraarummeeqqissinnaaneq pissusissamisuunngitsoq, aammalu ilinniartumut pimoorussinnginermik kinguneqassasoq ilinniarfimmullu annertuumik qaavatigut suliakkiutaassaqisoq.

Taamaammat Siumumiit pingaartinnerullugu ilinniarfeqarfinni ilinniartitsisarneq soraarummeertarnerullu pitsangorsarneqarnissaat, siunnersuut ilusimitut isikkoqartillugu itigartipparput, taamatuttaarlu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat aamma itigartillugu.

Najaaraq Møller
Siumut